

Géczi János

ZSIBVÁSÁR

(Jelenetek előtti jelenet)

A világ áll, benne az idő féregként halad,
tekereg az ének,
fúródnak előbbre az új szavak.

*

Felrétegződik a tájra
a spontaneitás tektonikája.

*

Akáclevélen számolni ki,
ha remélnék, mit is reméljek,
szeret, nem szeret, elhagy, nem hagy,
hogyan lesznek a fények sötétkékek.

*

Ez a nő ecsetnek használt seprűjét
a tó vizébe mártja
és vízzel írja fel szavait
a strand széles homokjára.

*

A zászlón a luk
az emlékezés vakfoltja.

*

Az alkonyok tíz órán át elhúzódnak.
Rosszkor érkező rózsaszínek és későn távozó pirosak
közé préselődik a fagy és
úgy csúsznak át az idő pályáján
hogy nem látszik a hóhatár
a jelen és a múlt között.
Idővel minden átesik az emberalakon,
legyen most kavics,
sáska, cinóber a Centauri fényudvarában,
s akad, ami többször.

(Nulladik jelenet)

Aztán leereszkedni
és úgy maradni hídban.
És megtudni eldőlvé,
hogy mindez nem így van.

(Első jelenet)

Mielőtt átadják egymásnak a kórt,
amelybe mindannyian belehalnak,
hogy csókot váltanak,
s valamennyi pénzüket láthatóvá téve
a kosárba dobják, az építményt,
amelyhez jöttek, körbejárják
s eléje ülnek.

Porból készült és kartonból.
Leginkább gipszfehér.
Értelme bor és kenyér.
A falakat körbefogó gót, nyolc oszlopok is,
de a sötétben, amely az érkezés ideje,
ragyogtak kadmiumként
és mikor a két oldalt térdeplő két angyal
kezében kigyullad a lángforma villanykörte,
csöppnyi árnyalathoz jutnak
a zöldes almahús-fehérből.
A barokk ablaknyílást ezüstfüggöny takarja,
mindazt, ami bévül, az építményben rejtőzik,
bár mondják sokan, ami tákolmány,
annak a belseje üres,
s legfeljebb a homály barna almamagvai
csörögnek benne.
S a kupola makkja – rövid, erektált hengeren –
tolulásos kékipiros, mégis a hívók számára
magasnak s fehérnek látható.

Ezt jöttek, a vakító épületet imádni.
A láthatót és a láthatatlan tökéletest.
Rajongani körül,
ahogyan a popkoncerten a popikont.
Üstökös fényömlésekor a csóvát.
Nincs se törekvés más,
se egyéb feladat: tapasztalni!

Az erdejét a jeleknek bebolyongják,
ahogyan katonákat az ezeregy szokásszerű hapták.
Valahára mindannyiuk megtalálja
a maga hőstét, küzdőfelét és ellenségét.
A hazáját és a népét. A rácsait. Az esélyét.

Itt van mindenki, és, mint a kalóznak,
a fülekben fénylenek az aranykarikák,
s mint a tengeri utazóknak a mélykék vágyai,
mindegyike kínálja a sajátja titkát.
Itt a röplabdás colosok, a szívben töpszlik,
akik formásak, akár a keresztény szentek,
a bolt eladónője, aki a kasszájánál jól csal,
s a halász, akinek a hal az idő csereértéke,
a szomszéd is, fel ki jelenteni bátor,
ahogyan az ideje engedte. S az,
aki zsoltárt sosem énekel vagy olvas,
de megérti a képeket.
S a képgyártó, aki a rímelést féli, miként
a túltanult államfő az okossá nevelt gyermekét.

Nem akad senki,
kinek ne adódna spiclije, élősködője, memoáírója,
az, akit gyűlölni lehet, s reá megnevezést vagy nevet
húzni,
aztán ne lépne elő a gyilkosa.
Akinek érdem lesz nyilvánosan
kezet nyújtania.

A szenvedélytörténetek egymás mellett állnak
és túlcordulnak a könnymirigyek,
listája nő a hazugságnak, s a bűnnek
több rétegű ruházatát
soha nem nyúvik el
a meggyőződéses ruházatviselők.

És nincsenek benne: bajnokok,
sem azok, akik megfosztódtak tőle,
vagy közelébe se kerülhettek a hősséghez,
nincsenek odabent,
nincsenek a történetben személyek.
Egyetlen ember található a történetben:
én vagyok az,
aki hogy látja és hallja és testével befogadja.
Az elbeszéléseken túl csak én létezem.

Itt eszerint ez a vers. S benne a vershelyzet
a barokk építményé s az abba be nem jutó,
örvénylő tömegé.
A kultusza a nyilvánosnak,
a szertartása a tömegnek, a rítusa az oxigénnek.

Mozdul a kondulás a bronzharangban.
A háromszög, a vigyázó szemű, a helyére talál.
Létezik arány és van aránytan
s a haláltáncban saját rajzára lel az enyészet.

Az építmény egyben a könyökök szabálya,
nem pusztán a faragott köveké és a híg malteré,
a szögletben a megtört egyenesé,
a körben pedig a görbülő hajlamé.
Mind, ami hibás részlet megrontja az egészet.

(Második jelenet)

Miért, hogy ez az á, itt, referál
és elmozdíthatatlan? Egykor a szájszélen hevert,
nyálfényesen és históriaként éppen el van mondva?
Valóban? Hull a szírom, zsendül az ágvégi zöld?
Szerethető, ha úgy lett volna,
avagy hogy eszerint gondolható vissza reá és arra?
Miféle megoldás a lengőborda alatt az izomgörcs,
baloldalt, a gyermekökölnyi,
amely összecsup bárkit, akár a colstokot?
Akkor se, azért se mondható el a búcsúmondat.
A szóból sem sikerül semmi, nem több a szív á hang-
jánál.

Nem találok a zsineget, amelyet megrántva
a zsinórpadról alázuhan a vérvörös függöny,
rengőn, s a teátrum színpada, huss,
eltűnik, mint amely sosem volt, sosem lesz.
Felveri a port? Megszabadul szereplőitől a panoráma?
Könnyben úszik a nézők szeme, s az enyém is?

(Harmadik jelenet)

A test behúzza
a bőrkötésnyi fájdalomba.

(Végső jelenet)

Alighanem itt élek én is,
szóval: vagyok közénk való,
csak nem ismerem fel azt, ami régi
s ami nem az, az számukra nem a jó.

(Végső utáni jelenet)

Mint aki erős fényben áll
és hagyja, látható legyen,
úgy lép ki a papírból,
hogy megformázza a figyelem.